

“  
Twintig jaar  
geleden kreeg  
je een schop  
onder je kont

IZA vraagt  
Is ADHD een vermoeiend stempel?

## ‘De molen van labels en stempels’

*ADHD verdwijnt niet na de puberteit, weet Cathelijne. Sommige mensen kunnen er beter mee omgaan als volwassene dan als kind.*

“Tien jaar geleden was ADHD een aandoening waar je afscheid van nam na de puberteit. Zo dacht men althans. Een misvatting, ADHD gaat niet over. De één deelt er gewoon beter mee dan de ander. Volwassenen hebben uiteraard ook langer de tijd gehad om alles een plaats te geven. Ik zijn tevens heel duidelijke eigenschappen van ADHD waar een kind problemen mee kan krijgen, maar waar een volwassene juist veel profijt van heeft. Eigenwijsheid en gevoel voor rechtvaardigheid zijn twee opvallende voorbeelden. Kinderen moeten vaak kiezen tussen A en B. Kinderen met ADHD kiezen dan voor C. Dat wordt niet op prijs gesteld. Bij volwassenen wel, dan is het ineens out of the box denken.”

“Veel ADHD'ers hebben last van gevolgschade. Schade door het geforceerd aanpassen aan het maatschappelijk wenselijke. Als iemand zich vaak geforceerd aanpast, kunnen de gevolgen enorm zijn. Dat is als in z'n vijf door de binnenstad

rijden: de motor raakt oververhit. Daarom kampen veel volwassen ADHD'ers tevens met burn-outproblematiek. Anderen hebben nergens last van. In het ideale plaatje heb je geen ADHD. Heb je het toch, dan moet je er vooral geen last van hebben. De vraag is dan of je het überhaupt nog hebt? Want last hebben is toch een voorwaarde voor een aandoening?”

“ADHD heeft de afgelopen jaren in Nederland een flinke opmars gemaakt. Twintig jaar geleden kreeg je nog gewoon een schop onder je kont, ging je naar een lagere opleiding en kwam je er uiteindelijk wel. Tegenwoordig ligt dat anders: we worden meer en meer een prestatie-maatschappij.

“  
We worden  
meer en meer  
een prestatie-  
maatschappij

Ouders die bij ons komen, worden vaak op scherp gezet door scholen. Thuis ervaren ze vaak geen gedragsproblemen bij hun kind, maar

op school blijkt het kind druk of tegendraads.”

“Laatst had ik een paar Koreanen in het ADHD-centrum op bezoek. Ik had de indruk dat in Aziatische landen door cultuuraspecten zoals gehoorzaamheid en punctualiteit, minder ADHD vastgesteld wordt. Rèn van de aanwezigen vertelde me dat Korea lang arm is geweest en dat mentaal welbevinden eigenlijk pas sinds kort de aandacht krijgt die het verdient. De Piramide van Maslow in een notendop dus. Zodoende is er nu pas aandacht voor ADHD in hun land. Dat ontkracht dus wel meteen de suggestie dat ADHD een westers probleem is.” ●

**ADHD-centrum Nederland:**  
Steeds meer mensen krijgen de diagnose ADHD. ADHD-centrum Nederland kijkt naar mogelijkheden. Hoe kan een ADHD'er zijn talenten ontwikkelen en dat waar hij last van heeft, verminderen. Op die manier wordt zorg geboden om makkelijker in het leven te staan. ADHD-centrum Nederland is gespecialiseerd in 'volle hoofden'. Het doel is zelf grip krijgen op dat overactieve brein.

|             |                                                                                         |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Naam        | Cathelijne Wildervanck                                                                  |
| Organisatie | ADHD-centrum Nederland                                                                  |
| Functie     | Directeur                                                                               |
| Boeken      | 'ADHD: Hoe haal je het uit je hoofd?'<br>'De depressie op zijn kop'                     |
| Artikelen   | Diverse publicaties op <a href="http://www.adhd-nederland.nl">www.adhd-nederland.nl</a> |